

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

N Á L E Z

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 183/2017-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. júna 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészáros (sudca spravodajca) prerokoval prijatú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Martinou Gombosovou, Advokátska kancelária, Moldavská 21/A, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 38 Er 24/2004 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDACTED] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 38 Er 24/2004 porušené boli.

2. [REDACTED] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré mu je Okresný súd Košice II povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva úhradu trov právneho zastúpenia v sume 303,16 € (slovom tristotri eur a šesťnásť centov), ktorú je Okresný súd Košice II povinný vyplatiť na účet jeho advokátky JUDr. Martiny Gombosovej, Advokátska kancelária, Moldavská 21/A, Košice, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 183/2017-6 z 15. marca 2017 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 38 Er 24/2004 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Zo sťažnosti vyplynulo najmä, že:

„Sťažovateľ je v postavení povinného účastníkom exekučného konania vedeného Okresným súdom Košice II pod sp. zn. 38 Er 24/2004.

Označené exekučné konanie sa začalo na základe návrhu Sociálnej poisťovne ako oprávnenej na vykonanie exekúcie z 31. decembra 2003, poverenie na vykonanie exekúcie bolo súdnej exekútorke vydané okresným súdom dňa 27. januára 2004 a súdna exekútorka vo veci vydala upovedomenie o začatí exekúcie dňa 27. februára 2004.

Predmetom tohto exekučného konania je vymoženie pohľadávky oprávneného titulom dlžného poistného v sume 5.357,36 € a penále v sume 9.811,65 €, t.j. spolu sumu

15.169,01 € (456.982,- Sk) za obdobie rokov 1991 až 2000 na základe exekučného titulu - Rozhodnutia Sociálnej poisťovne č. 5013-418-6023/2000-41 z 21. novembra 2000, ktoré nadobudlo právoplatnosť 3. januára 2001.

V priebehu celého exekučného konania, ktoré toho času už trvá viac ako 12 rokov nedošlo k vymoženiu pohľadávky od sťažovateľa z dôvodu dlhodobej nemajetnosti sťažovateľa.

Nemajetnosť sťažovateľa bola ustálená v konaní vedenom Krajským súdom v Košiciach o vyhlásenie konkurzu na majetok sťažovateľa, v ktorom konaní Krajský súd v Košiciach uznesením č. k. 3 K 101/2005-19 z 8. marca 2006, právoplatným 12. mája 2006 zamietol návrh na vyhlásenie konkurzu na majetok sťažovateľa pre nedostatok majetku.

Nemajetnosť sťažovateľa bola ustálená aj Rozhodnutím Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky č. 1100303/1/416488/5307 z 22. septembra 2014 o odpustení daňového nedoplatku - sankcie v sume 144.304,91 € vyrubeneho v roku 1999 a vymáhaného v daňovom exekučnom konaní.

Skutočnosť, že majetková situácia sťažovateľa nie je postačujúca ani na úhradu trov exekúcie potvrdzuje samotný priebeh označeného exekučného konania, keď počnúc od jeho začatia v decembri 2003 nebol zistený žiadny majetok ani príjem sťažovateľa, z ktorého by bolo možné uspokojiť vymáhanú pohľadávku /15.169,01 €/ a trovy exekúcie /v upovedomení o začatí exekúcie z 27.02.2004 predbežne vyčíslené sumou 93.900,- Sk t.j. 3.116,90 €/ (...)

Sťažovateľ(...) 25. novembra 2014 podal Okresnému súdu Košice II návrh na zastavenie predmetného exekučného konania z dôvodu podľa § 57 ods. 1 písm. h/ zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučného poriadku t. j. z dôvodu, že jeho majetok nestačí ani na úhradu trov exekúcie.

Okresný súd o návrhu sťažovateľa na zastavenie exekúcie do dnešného dňa nerozhodol, a to napriek tomu, že sťažovateľ podal 23. júna 2015 predsedovi súdu sťažnosť na prietahy v konaní a túto predsa okresného súdu vo svojej odpovedi vyhodnotil ako dôvodnú. Ako dôvodná bola vyhodnotená aj opakovaná sťažnosť sťažovateľa podaná 10. decembra 2015 predsedovi okresného súdu. K zjednaniu nápravy však ani po odpovedi predsedu okresného súdu nedošlo a okresný súd bol a je naďalej úplne nečinný.

Okresný súd v období viac ako 12 rokov bezúspešne vedie exekučné konanie voči sťažovateľovi, hoci tak z priebehu exekučného konania ako aj z návrhu sťažovateľa na

zastavenie exekúcie musí byť súdu už dlhodobo známe, že sťažovateľ je nemajetný a sú splnené zákonné podmienky pre zastavenie exekúcie, a to aj bez návrhu sťažovateľa.

Takýto postup okresného súdu napĺňa všetky znaky postupu porušujúceho základné právo sťažovateľa na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ako vyplýva z vyššie opísaného priebehu namietaného konania ani sťažnosť na prieťahy v konaní, upozornenie a dohľad nad postupom zákonného sudcu neboli efektívne a nevedli k žiadnej náprave. Sťažovateľ sa preto touto sťažnosťou domáha ochrany ním označených práv pred ústavným súdom a okrem vyslovenia porušenia ním označených práv okresným súdom, uloženia príkazu okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných prieťahov a žiada aj o priznanie finančného zadosťučinenia, ktoré vzhľadom k predmetu a dĺžke konania, absencii zavinenia účastníkov a k celkovej neprimeranej dĺžke konania v trvaní viac ako 12 rokov bez jeho zastavenia napriek splneniu zákonných podmienok pre takýto postup, požaduje v sume 6.000,- €. Sťažovateľ má za to že samotné vyslovenie porušenia jeho práv a uloženie príkazu okresnému súdu nie sú dostatočné na kompenzáciu ujmy spočívajúcej v dlhodobej právnej neistote, ktorú utrpel dlhodobou a úplnou nečinnosťou okresného súdu.

Sťažovateľ preto navrhuje, aby ústavný súd(...) rozhodol o sťažnosti týmto nálezom:

1. Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 38 Er 24/2004 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Košice II prikazuje, aby v konaní vedenom pôvodne pod sp. zn. 38 Er 24/2004 konal bez zbytočných prieťahov.

3. Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 9 000,- €, ktoré je Okresný súd Košice II povinný mu vyplatiť do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.

4. Okresný súd Košice II je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania v sume 303,16 € (za dva úkony právnej služby - príprava a prevzatie zastúpenia a spísanie sťažnosti v hodnote jedného úkonu 143,- € + 8,58 € režijný paušál) na účet jeho advokáta do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu.“

3. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedom, listom sp. zn. 1SprV/209/2017 z 10. apríla 2017, ku ktorému bola pripojená aj chronológia úkonov vykonaných v napadnutom konaní, a právna zástupkyňa sťažovateľa listom zo 6. júna 2017.

3.1 Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedol tieto relevantné skutočnosti:

„(...) S poukazom na(...) chronológiu vykonaných úkonov možno konštatovať, že v konaní došlo od 15.12.2015 do 5.4.2017 k obdobiu nečinnosti, ktoré je dané objektívne, vysokým počtom exekučných vecí v senáte. Okresný súd Košice II eviduje k 31.03.2017 spolu 133 642 nevybavených exekúcií. Posúdenie dôvodnosti nechávam na rozhodnutí ústavného súdu.

Konanie v prejednávanej veci podľa môjho názoru nevykazuje znaky skutkovej náročnosti, v konaní som nezistil prekážky postupu konania.

Vo veci boli podané sťažovateľom sťažnosti na prieťahy v konaní v zmysle zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, sťažnosť doručená súdu dňa 23.6.2015 bola vybavená listom zo dňa 14.7.2015 evidovaným pod Spr. 102/2015, sťažnosť bola uznaná za dôvodnú. Opakovaná sťažnosť zo dňa 10.12.2015 bola vybavená listom zo dňa 16.12.2015, evidovaným pod Spr. 180/2015, sťažnosť bola uznaná za dôvodnú.

V súvislosti s uplatňovaním náhrady finančného zadostučinenia zo strany sťažovateľa si dovoľím uviesť, že výška požadovanej náhrady finančného zadostučinenia je neprimerane vysoká, aj s poukazom na skutočnosť, že exekúcia bola zastavená pre nemajetnosť sťažovateľa, a teda sťažovateľ nemohol byť v nejakej právnej neistote, ktorá mala byť spôsobená dlhodobou a úplnou nečinnosťou okresného súdu.

Zároveň pokladám za potrebné uviesť, že prípadná doba nečinnosti okresného súdu nemôže byť spájaná so začatím exekučného konania, keďže okresný súd môže vykonávať úkony v exekučnom konaní len na základe návrhu strán, resp. po splnení zákonných podmienok, čo v tomto prípade nastalo až podaním návrhu na zastavenie exekúcie, resp. po vykonaní potrebných úkonov potrebných na rozhodnutie o zastavení exekúcie.

Zároveň udávam, že v zmysle § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov netrvám na tom, aby ústavný súd konal o veci samej na ústnom pojednávaní a súhlasím s upustením od neho.“

3.2 Sťažovateľ prostredníctvom svojej splnomocnenej právnej zástupkyne na uvedené vyjadrenie predsedu okresného súdu nereagoval, ústavnému súdu bolo iba oznámené, že „(...) právna zástupkyňa sťažovateľa, JUDr. Martina Gombosová uvádza, že netrvá na ústnom pojednávaní vo veci sťažnosti jej klienta, pána [REDAKOVANÉ]“.

4. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného na Okresnom súde Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 38 Er 24/2004:

Dňa 14. januára 2004 bola okresnému súdu doručená žiadosť súdnej exekútorke JUDr. Zuzany Pachovej (ďalej len „exekútorka“) o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu, ktoré vydala Sociálna poisťovňa proti sťažovateľovi ako povinnému pre vymoženie pohľadávky vo výške 456 982 Sk s príslušenstvom.

Dňa 27. januára 2004 súd vydal vo veci poverenie č. 5803 001479* sp. zn. 38 Er 24/2004.

Dňa 8. marca 2006 Krajský súd v Košiciach návrh na vyhlásenie konkurzu na majetok dlžníka: [REDAKOVANÉ] – [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], pre nedostatok majetku zamietol.

Dňa 22. septembra 2014 Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky svojím rozhodnutím č. 1100303/1/416488/2014/5307 povolilo úľavu vo výške 144 304,91 € zo sankčného úroku prislúchajúceho k dani z príjmov.

Dňa 25. novembra 2014 bol okresnému súdu doručený návrh sťažovateľa na zastavenie exekúcie „*v súlade s § 57 ods. 1 písm. c) exekučného poriadku*“.

Dňa 6. februára 2015 bolo okresnému súdu doručené podanie sťažovateľa označené ako návrh na zastavenie exekúcie – oprava petitu, ktorým sťažovateľ navrhol okresnému súdu, aby „*v súlade s § 57 ods. 1 písm. h) exekučného poriadku*“ zastavil predmetné exekučné konanie.

Dňa 12. februára 2015 okresný súd vyzval exekútorku, aby predložila exekučný spis, pretože až potom bude môcť rozhodnúť o návrhu na zastavenie exekúcie.

Dňa 26. marca 2015 exekútorka predložila súdu „*originál exekučného spisu*“ sp. zn. 38 Er 24/2004 a vyčíslenie trov exekúcie.

Dňa 8. apríla 2015 okresný súd vyzval Sociálnu poisťovňu, aby sa vyjadrila k návrhu sťažovateľa na zastavenie exekúcie.

Dňa 15. júla 2015 okresný súd urgoval Sociálnu poisťovňu, aby sa vyjadrila k návrhu sťažovateľa na zastavenie exekúcie.

Dňa 5. augusta 2015 bol okresnému súdu doručený podnet exekútorky na pripustenie zmeny účastníka konania tak, že namiesto Sociálnej poisťovne sa oprávneným stáva spoločnosť Slovenská konsolidačná, a. s., Bratislava (ďalej len „Slovenská konsolidačná, a. s.“).

Dňa 11. septembra 2015 sa exekútorka vyjadrila k návrhu sťažovateľa na zastavenie exekúcie.

Dňa 17. septembra 2015 okresný súd uznesením č. k. 38 Er 24/2004-44 pripustil navrhnutú zmenu v účastníctve v napadnutom konaní. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 27. októbra 2015.

Dňa 14. októbra 2015 sa Sociálna poisťovňa vyjadrila k návrhu sťažovateľa na zastavenie exekúcie.

Dňa 27. novembra 2015 okresný súd vyzval Slovenskú konsolidačnú, a. s., aby sa vyjadrila k návrhu sťažovateľa na zastavenie exekúcie.

Dňa 14. decembra 2015 sa Slovenská konsolidačná, a. s., vyjadrila k návrhu sťažovateľa na zastavenie exekúcie.

Dňa 6. apríla 2017 okresný súd uznesením č. k. 38 Er 24/2004-58 exekúciu zastavil.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v exekučnom konaní sp. zn. 38 Er 24/2004 o vymoženie pohľadávky pôvodne v sume 456 982 Sk s prísl. dochádzalo k porušovaniu základného práva sťažovateľa (ako povinného) na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov(...)

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná(...)

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva

(ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. II. ÚS 26/95).

Pokiaľ ide o právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov súdom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), pod konaním, v ktorom sa takáto vec prerokováva, je potrebné rozumieť nielen konanie prvostupňového súdu, ale aj konanie odvolacieho a dovolacieho súdu, ďalej konanie v správnom súdnictve, ako aj konanie o výkon rozhodnutia, pričom vždy sa prihliada aj na povahu toho-ktorého konania. Tento právny názor ústavného súdu vychádza z toho, že ani ústava a ani procesné predpisy upravujúce činnosť súdov v občianskych a trestných veciach nevynímajú z ich povinnosti konať bez zbytočných prieťahov žiadnu vec, ktorej môže byť poskytnutá súdna ochrana (mutatis mutandis I. ÚS 56/02, II. ÚS 3/2015 a iné).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že dĺžka posudzovaného konania nebola závislá od právnej alebo skutkovej zložitosti veci. Napokon ani predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení nepoukázal na skutkovú alebo právnu zložitosť predmetnej veci.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom. Dĺžka napadnutého konania teda nebola vyvolaná správaním sťažovateľa.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu a predovšetkým poukazuje na to, že vzhľadom na povahu danej veci (exekučné konanie) okresný súd mohol vykonávať úkony v zásade iba na základe návrhu strán. V okolnostiach danej veci treba poukázať na to, že exekútorka podala návrh na vydanie poverenia na exekúciu 14. januára 2004, pričom okresný súd ešte v tom istom mesiaci (27. januára 2004) toto poverenie aj vydal. Ďalší návrh účastníka konania, a to sťažovateľa ako povinného na zastavenie exekúcie, bol podaný až 25. novembra 2014, pričom o tomto návrhu konal okresný súd plynule do 14. decembra 2015, od tohto dňa bol však do 6. apríla 2017 (jeden rok a tri mesiace) v predmetnej veci bez akýchkoľvek zákonných alebo iných dôvodov nečinný. Okresný súd teda viac ako jeden rok vo veci nevykonal žiadne úkony smerujúce k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ ako povinný počas napadnutého exekučného konania nachádzal, čo je základným účelom práva zaručeného v citovaných článkoch ústavy a dohovoru (pozri napr. I. ÚS 41/02). K priet'ahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci ani správania účastníkov, ale výlučne v dôsledku postupu okresného súdu. Na skutočnosť, že takéto zbytočné priet'ahy sú „*dané objektívne, vysokým počtom exekučných vecí v senáte*“, na ktorú v danej veci poukázal predseda okresného súdu, nebolo možné prihliadať. Ústavný súd už v podobných súvislostiach viackrát vyslovil (pozri napr. I. ÚS 23/03 a v ňom cit. predchádzajúcu judikatúru ústavného súdu), že nedostatočné personálne obsadenie súdu a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté priet'ahy, a to len v tom prípade, ak sa na ten účel prijali včas adekvátne opatrenia. Ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí – a teda vykonanie spravodlivosti – bez zbytočných priet'ahov. I keď nie všetky nástroje na vyriešenie tzv. objektívnych okolností, na ktoré predseda okresného súdu poukazuje, sa nachádzajú v dispozičnej sfére vedenia súdu či konajúceho sudcu, nemožno systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti pripisovať na ťarchu účastníkov

súdneho konania a mieru ochrany ich práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy oslabiť poukázaním na dlhodobo obmedzené personálne kapacity príslušných súdov (pozri napr. I. ÚS 119/03). Okrem uvedeného ústavný súd opakovane zdôraznil, že pri posudzovaní toho, či bolo porušené právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, posudzoval postup súdu, a nie to, či toto právo bolo porušené činnosťou (nečinnosťou) alebo postupom konkrétneho sudcu vybavujúceho danú vec. Preto pri posudzovaní odôvodnenosti sťažnosti nemožno prihliadnuť na skutočnosti označované ako objektívne vo vyjadrení okresného súdu (I. ÚS 6/06).

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

4. Pretože okresný súd 6. apríla 2017 uznesením č. k. 38 Er 24/2004-58 exekúciu zastavil, ústavný súd nevyhovel návrhu sťažovateľa podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde a rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto nálezu v bode 4.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľ požadoval priznať finančné zadosťučinenie vo výške 9 000 €, pretože *„má za to že samotné vyslovenie porušenia jeho práv(...) nie sú dostatočné na kompenzáciu ujmy spočívajúcej v dlhodobej právnej neistote, ktorú utrpel dlhodobou a úplnou nečinnosťou okresného súdu“*.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k záveru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 dohovoru nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať mu aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti, s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa považuje za primerané vo výške 1 000 €. Ústavný súd pritom prihliadol aj na to, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je zmiernenie

nemajetkovej ujmy, nie prípadná náhrada škody (napr. II. ÚS 67/03), a napokon aj na to, že okresný súd v posudzovanom konaní 6. apríla 2017 vo veci rozhodol.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľ si uplatnil trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti z 29. februára 2016). Za dva úkony vykonané v roku 2016 patrí odmena v sume dvakrát po 143 € a režijný paušál dvakrát po 8,58 € (v zmysle § 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú celkove sumu 303,16 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľa rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. júna 2017